

SLOVENE

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemal mesечно . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 8.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15
 za trikrat . . . " 13
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zahteva, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 20 viz.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 viz.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se na vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Za naš vsakdanji kruh.

C. kr. kmetijska družba se je obrnila do deželnega predsedstva z vlogo glede kupčije z žitom in moko. Naznanja se, da kupujejo velika mlinarska podjetja letošnje pšenice s 33 K za kvintal in se sklicujejo na oblastveno priporočila, po katerih se naj baje kmetje pripravijo do mnenja, da morajo svoje pšenične zaloge tem mlinarjem prodati. Na drugi strani se je pa maksimalna cena moke od neke strani hotela zvišati celo na 64 K.

Pri tej razliki med pšenično in močno ceno bi bili konsumentisilovito oškodovani, kajti vsaka cena za pšenično moko, ki presega 50 kron, v sedanjih razmerah ni utemeljena. C. kr. kmetijska družba prosi c. kr. deželno predsedstvo v interesu kmetijstva in konsumentov, da se naj takemu izkoriščanju najodločnejše upre. Kapitalno močni veliki mlinarji si izven dežele nakupijo dovolj pšenice v velikem. Radi aprovizacije domače dežele mora domača vsa ostati v deželi, ker doma pridelana pšenica v normalnih letih komaj zadošča za pol leta domači potrebi.

Imenovana mlinarska podjetja pa bi skoro gotovo svojo moko prodajala tudi izven dežele. Pri sedanjih pšeničnih cenah bi se kmetje najbrže zapeljali, da bi preveč svojega pridelka hitro prodali, dasi je pričakovati pozneje zvišanje cen, in v jeseni bi jim zmanjkalo semena za zimsko setev. Ta zimska setev pa je v sedanjem času največje važnosti in se nikakor ne sme omejiti. Domače pšenice valčni mlini dosedaj sploh niso mlieli in so se posluževali trde pšenice tuje provenience, pač pa so belo domačo pšenico navadni kmečki mlini polagoma porabili ali proti plačilu kmetom zmelili. Iz teh kmečkih mlinov dobil kmet tudi otrobo, ki so jako važno močno krmilo za njegovo živino. Kmetje morajo svojo lastno v domačih mlinih zmletlo moko sami porabiti ali pa po tržnih cenah prodajati malim molarjem, s čimer se izognejo prekupovanju in tako dobe popolno ceno za svoj pridelok.

Sedanje razmere so brez dvoma pokazale velikansko važnost poljedelskega stanu za državo, zato se pa mora kmet tudi z vsemi sredstvi varovati pred izkoriščanjem in v bodoče se mora važnost kmečkega stanu na podlagi

sedaj pridobljenih izkušenj vedno bolj in temeljiteje vpoštevati.

Slednjič ugovarja c. kr. kmetijska družba proti sedaj običajnem nastavljanju maksimalnih cen za nekatera živila. Za gotova živila se morata namreč določiti dve maksimalni ceni, in sicer ena za nakup v vagonih od kraja produkcije, druga cena pa za podrobno trgovino. Sicer se sklicujejo kapitalistični producenti na maksimalno ceno, in potem podrobni trgovec ničesar ne zasluži, ker mu grozist vzame tudi njegov trgovski zaslužek. Slednjič pa mora vse plačati konsument.

× × ×

Tako zastopstvo kmetov, ki hoče doseči pravično izmenjavo najvažnejših živil med producentom in konsumentom. Čujemo pa, da se je tudi trgovska in obrtna zbornica obrnila do vlade radi določitve cen. Cene, ki jih zahteva trgovska in obrtna zbornica, so tako pretrane, da bi imeli mi po njih najdražji kruh. Celo temesvarski mlin daje zdaj moko po 53 h, trgovska zbornica ljubljanska pa hoče maksimalno ceno znižati baje celo čez 65 h! Izračunalo se je, da bi po teh cenah zaslužil en sam veleindustrijec v tej kampanji nič manj kot devet milijonov kron na stroške malih ljudi naše dežele.

Za naš vsakdanji kruh gre sedaj! Prosimo oblast, da varuje prebivalstvo pred neopravičenim izkoriščanjem!

Deželni odbor kranjski se je obrnil do deželnega prezidija z dopisom, v katerem povdarja, da se morajo zaslišati pri določitvi cen tudi organizacije producentov in konsumentov, zlasti združna organizacija.

Naše poljedeljstvo in vojska.

PRESKRBA UPREŽNE ŽIVINE.

C. kr. kmetijska družba se je obrnila do c. kr. deželnega predsedstva kranjskega z dopisom, v katerem poroča, da se je žetev pospravila normalno in zelo dobro in da se splošno vsaj dosedaj ni pokazalo pomanjkanje delavstva, ker so si poljedelci medsebojno pomagali. Dobiti je celo brezdelne ljudi, ki pa niso sposobni za delo na polju. Jakó važno bo, da se poljsko delo tako ohrani, da se bo pridelalo po možnosti dovolj živeča in krmil, ki se v deželi sami uporabljajo. Ker se Kranjska dežela ne bavi s pridelovanjem trgovinskih rastlin, se poljedelski obrat ne more izpre-

meniti, ampak naj ostane pri sedanjem običaju. Posebno važno je, da se zimski setev prihodnje jeseni izvrši vsaj v dosedanj izmeri.

Za to pa bo v nekaterih delih dežele manjkalo vprežne živine, katere je pa v drugih delih dežele dovolj ali celo preveč. Zato je potrebno, da se vprežna živina v posameznih delih dežele izmenjava. To posredovanje je važnejše, kakor pa posredovanje pri izmenjavi delavskih sil.

Zato je c. kr. kmetijska družba sklenila, da v svojem delokrogu to posredovanje izvede, in bo poskrbela, da poljedelci, ki potrebujejo vprežne živine, stopijo v neposreden stik z onimi, ki morejo vprežno živino pod ugodnimi pogoji dati na razpolago.

To se bo tem lažje zgodilo, ker kraji s težkimi konji od remontiranja niso bili prizadeti in računajo na jesen z zaslužkom svojih vprežnih konj, kateri zaslužki pa utegnejo letos večinoma odpasti.

Pezor sadjarji!

Od več strani se čuje, da hočejo brezvestni žganjarji in razni prekupci izkoristiti položaj in obilo sadno letino tudi v sadni kupčiji. Za mernik svežih češpelj, ki tehtajo okoli 25 kg, ponujajo 1 krono do 1 K 20 vin., ponekod celo samo 60 do 80 vinarjev. Potemtakem bi ne prišlo 100 kg češpelj niti na 3 K, v najboljšem slučaju na 4 K 80 vin., kar je odločno premalo. Svarimo tedaj naše sadjarje v njihovo lastno korist, da se pod nobenim pogojem ne vdajo tem izkoriščevalcem in ne zametajo dragocenega blaga. Pred vsem naj vedo, da se dandanes, prav posebno pa v današnjih težkih dneh, nobeno blago ne prodaja in ne kupuje na mernik ali kakršnokoli drugo votlo mero (brento itd.). Pri taki kupčiji je vedno udarjen kmet, kupec ima pa poleg slepe cene še ogromen dobiček pri meri. Sadje se po vsem svetu prodaja na vago, pa nič drugače! — Na dunajskem sadnem trgu in po drugih večjih tržiščih so češplje danes na debelo po 16 do 20 K 100 kg. Na drobno so pa na ljubljanskem trgu 1 kg po 36 do 40 vin. (100 kg torej po 36 do 40 K). Naš kmet bi jih moral dati pa po 3 do 4 vinarje 1 kg — to je vendar malo preveč! Najmanj, kar morate zahtevati za 100 kg, je 7 do 8 kron. Če svežih češpelj ne prodaste vsaj po tej ceni, potem je odločno bolje, da jih kakorkoli uporabite doma. Zlasti se priporoča sušenje. 100 kg svežih češpelj dá 30 kg suhega blaga, ki ga lahko prodamo najmanj po 40 vin. 1 kg in nam vrže torej 100 kg svežih češpelj 12 kron — 8 kron več kakor če prodamo

sveže n. pr. po 4 K. Seveda je treba vpoštevati drva in delo. Toda za sušenje 100 kilogramov češpelj ne bomo porabili za 8 kron drv, niti to delo ne povzroča takega truda, da bi se ne izplačalo, kdor ima kolikaj primerno sušilnico.

Pozor torej! Ne zametajte blaga za slepo cenol

Pomagajte našim vojakom!

V bolnišnicah bodo potrebovali med drugim tudi ogromne množine sadja, zlasti raznih sadnih izdelkov (sadnih konzerv) za hrano in krepičilo našim ranjenim in bolnim vojakom.

V svrhu hitre pomoči se je ustanovil v Ljubljani odbor, ki bo sprejemal sadje in druge potrebščine in s pomočjo prostovoljnih sodelavcev izdeloval sadne konzerve in jih dajal na razpolago bolnišnicam na Kranjskem.

Odbor pa v ta namen nima nobenih sredstev. Zato se obrača na vse kranjske kmetovalce zlasti v krajih, kjer je sadje obilo obrodilo z vljudno prošnjo, da bi vsakdo po svojih močeh daroval v ta blagi namen nekoliko sadja.

Pred vsem potrebujemo velike množine češpelj, sliv in brušk, ker je tega sadja največ in se najlažje uporabi za sadne izdelke.

Manjše množine (do 10 kg) naj se pošiljajo po pošti, večje pošiljave pa po železnici kot brzovozno blago.

Vse pošiljave sprejema Uršulinski samostan v Ljubljani.

S pošiljanjem naj se prične 10. septembra.

Kdor ne more utrpeti voznine, oziroma poštne, naj pošlje blago nerankovano.

Dolžnost nas vseh je, da po svojih močeh priskočimo na pomoč našim hrabrim vojakom, našim sinovom, bratom in možem!

V Ljubljani, 1. septemb. 1914.

Za odbor:

Franč Povše,

komercialni svetnik, predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske, državni in deželni poslanec.

M. Humek,

deželni sadjarski učitelj.

Važen opomin mlekarjem in mlekarskim podjetnikom.

C. kr. poljedelsko ministrstvo je z dopisom 14. avgusta t. l. zaprosilo de-

LISTEK.

Izvirno pismo „Slovenca“ iz vojnega poročevalskega slana.

27. avgusta zvečer.

Težak dan.

Ali veste, kaj se to pravi: čakati? Čakati na nekaj velikega, pomembnega, ko je vsak živec do kraja napet? To razburjajoče, ugonoblajoče čustvo nas ni niti za hip zapustilo od 26. avgusta zvečer do trenutka, ko vam to poročam; to je bil dan poln mrzličnega razburjenja, ki mi ne bo šel iz spomina. Nad našimi nevrasteničnimi glavami so grozeče viseli temni žurnalistični oblaki.

Dne 26. avgusta zvečer smo se čisto veseli sedeli pri večerji in se zabavali kakor ponavadi. Ko je odšel naš poveljnik, polkovnik pl. Hoen, smo ostali še nekaj časa skupaj, da bi uredili neko notranje zadevo, o kateri vam bom na koncu poročal. Nenadoma pa se vrne v jedilnico naš velečislani, drugače vedno veseli in dobro razpoloženi šef, stopi k na steni visečemu velikemu zemljevidu vojnega prizorišča ter dolgo z resnim obrazom pregleduje neki

gotov del. Splošna senzacija — polastilo se nas je velikansko razburjenje. Kaj se neki godi? Dolgo smo opazovali psihološki barometer — šefov obraz, pa nič. Prav nič, poteze so ostale kakor vklesane v kamen, negibne, usta zaprta s pečatom najstrožje molčečnosti. Vsi smo postali zamišljeni, o spanju niti govora. Šli smo v »hotela«, imenovan »butik«, pili in razpravljali in — čakali! Čakali vso noč, ne bo-li kaj prišlo, tisto negotovo »nekaj«, ki nam je ledeno mrzlo leglo na prsi kakor težka skala in nam kakor mora motilo nočni počitek.

Zaspani in utrujeni smo dne 27. avgusta prišli k zajutrkju. Zajutrkovali smo na prostem ob krasnem vremenu; solnce se jasno in sijajno smeje z neba, toda ne greje. Danes ne! Sploh ne čutimo ničesar več — vsi se hrepeneče obračamo v smer, odkoder navadno pride gospod polkovnik. Dolgo ga ni, vsaj nam se tako zdi, čeprav pride ob navadni uri. Tu prihaja mestni poveljnik; obsujemo ga z vprašanji. Nič — zanikuje zgame z rameni in stegne pred se prste obeh rok. Globoka tesnoba, napetost se narašča. Potrpiti moramo še. Počasi, drug za drugim prihajajo »vedočci«, »poučenici«. Isti uspeh.

Zgibanje z rameni — stegovanje prstov. Končno prihaja on! Šef, šef, gre

tiho od ust do ust, od ušesa do ušesa. Vse se dvigne, plane k njemu. — Nič! — Tudi poveljnika muči ista neznosna radovednost kakor nas in si ne more pomagati. Tudi on mora čakati!

Krog velike kamenite mize pod krasnimi stoletnimi lipami sedi cela družba ter študira razgrnjene zemljevide. Tu se delajo krogi, meri, tehtajo ugodnosti na tej in oni strani. Počasi se razburjenje poleže. Polagoma organiziramo »inspekcijsko službo«; eden naj bo zmerom na mestu, med tem ko odidejo drugi k dopoldanski južini, da nas pravočasno obveste. Pa nič ne pride, prav nič.

Tu se naenkrat pojavijo »poročila«. Ne avtentična, marveč negotove vesti o veliki bitki, strašni borbi na življenje in smrt — tam daleč pred nami, na brezkončni širni poljani. Bitka se je bojda začela že včeraj, dne 26. avgusta, zjutraj in bo menda trajala še cele dneve. Zopet se ocenjujejo in tehtajo obojestranske nade na uspeh. Prazen trud — naša strategija se razbije ob popolnem pomanjkanju poročil.

Brezkončno se vleče dopoldne, počasi pride opoldne. Zopet se zberemo pred častniškim domom v malih skupinah ter razpravljamo, gestikuliramo. Neka gotova tesnoba vlada med nami — ne ravno obup nad izidom bitke,

kajti vsi vemo, da ena izgubljena igra še ne pomenja končnega uspeha, marveč muči nas razpoloženje, ki človeka tira v obup. Slišijo se različna imena, najčeseje Konrad in Auffenberg. »Auffenberg bo že napravil.« »Da, dokler je Konrad tu« — tako se ponavlja neprestano. Ni veliko, pa vendar-le to lažba!

Tu se pojavi naš velečislani načelnik, resen. »Otroci, molite!« — pravi v svojem mehkekm dunajskem narečju, toda vsi čutimo, kako globoko resne so te ure. Molče se podajo sicer tako zgovorne skupine k obedu; med kosilom sicer ne vlada smrtina tihota, toda tudi od daleč ne tista glasnost kakor navadno. Vsi govorimo zelo mirno.

Tudi popoldne ne prinese nobene rešitve, da, napetost se še poveča. Neki avtomobil se ropotajoč ustavi na dvorišču, čez in čez pokrit s prahom. Od višjega poveljstva! Kakor jastrebi se vržemo nanj. »Kakšno je razpoloženje v . . . ?« — kraja ne smem imenovati. »Normalno,« se glasi odgovor, »dela se kakor ponavadi.« Težka mora nas je zapustila, nade rastejo! Nekoliko potrpežljiveje čakamo ter trudni in zdelani poležemo po trati. Čakamo na zanesljivo poročila.

Tu pride nova senzacija. »Špijon!« zadoni nenadoma od vseh strani in že

želni odbor, da apelira na vse mlekar-
ske zadruge ter zasebne mlekar-
ske podjetnike, da na vsak način tudi se-
daj vzdržujejo mlekarke obrate vsaj
v tej meri kakor pred vojno. Pred voj-
no so se uvažale iz tujih držav velike
množine surovega masla in sira, kar
pa utegne sedaj popolnoma pomehati;
v sled tega bo nastalo pomanjkanje teh
živil v državi. Ako bi mlekarne ustavi-
le delovanje, bi imeli velikansko škodo
tudi kmetovalci sami. Marsikje se je
poklicalo pod orožje mlekarke osebe;
nadomestiti se dajo te osebe z drugimi,
četudi manj sposobnimi osebami. Mar-
sikje se dobe sposobi in moški, ki so za
silo izvežbani v mlekarstvu in bodo v

tem slučaju radi pomagali. Ako bi ka-
ka zadruga ali privatna mlekarna že-
lela mlekarkega osebja, naj se obrne
naravnost na deželnega mlekarkega
nadzornika v Ljubljani. Deželni dvo-
rec. Tam dobite tudi vse druge nasve-
te, ki se tičejo mlekarstva. Ravno tako
pride omenjeni nadzornik na zahtevo
brezplačno s tehničnim nasvetom, po-
pravo strojev itd.

Ako bi kaka mlekarna ne mogla
prodati masla ali sira, naj to takoj
naznani na naslov: Allgemeiner Ver-
band landwirtschaftlichen Genossen-
schaften in Österreich in Wien VIII.,
Langengasse 74. Tudi Mlekarska zveza
v Ljubljani posreduje pri prodaji.

Na južnem bojišču.

Na srbskem bojišču je položaj ne-
izpremenjen. Po Donavi pošiljajo Rusi
Srbiji municije.

SMRTNA OBSODBA SRBIJE.

Veleinteresantna izjava bivšega srbskega ministra.

Iz Lugosa se poroča »Pesti Hirlap-
pu«: Došla je belgrajska družina Sve-
tozar Sosedolović, bivši minister a late-
re na dvoru kralja Aleksandra srbskega,
z gospo in hčerko. Bivši srbski mi-
nister je bival čez poletje v Zadru. On-
di je zaznal, da je Avstrija napovedala
Srbiji vojno. V svojo domovino ni hotel
iti, dokler ga nazadnje niso izgnali iz
mesta. Prosil je, da bi ga, ako ga ne mo-
rejo trpeti na avstro-ogrskih tleh, pu-
stili na rumunsko mejo.

Dopisnik budimpeštanskega lista
je imel priložnost, da je govoril z biv-
šim ministrom, ki mu je med drugim
povedal to-le:

Mi od Obrenovičeve stranke smo
dobro vedeli, da bo, kakor hitro bodo
zavladali Karagorjeviči, prejalislej
prišlo do konca Srbije. Morilci kralja
Aleksandra, ki igrajo sedaj pri srbski
vladi in armadi vodilno vlogo, so stre-
mili po tem, so želeli to, in iz tega vzro-
ka tudi umorili svojega dobrega kralja,
ker je bil večji privrženec avstro-ogrske
monarhije kot Rusije. Kralj Peter
in ruski car sta podpisala srbskemu na-
rodu smrtno sodbo. Izcimila sta tudi
srbsko-bulgarsko vojno, katere posledice
je bila, da je padlo okrog 40.000
srbskih mladeničev, najboljši od naj-
boljših. Sodi se, da je to bilo še vedno
premalo žrtev za carja, ki je z vpeljavo
rusosofilne politike obenem povzročil po-
gin srbskega naroda.

Po vojni proti Bulgariji je mrgole-
lo po večjih mestih Srbije pohabljenih
in ohromelih, od katerih so sedaj po-
klicali v vojaško službo celo enoroke.
Jaz nisem videl nobenega moža, ki bi
bil za to novo vojno resnično navdu-
šen. Pač, oni so bili navdušeni, ki so
vsled organizacije komitašev uživali od
strani vlade posebne koristi. Obupati
bi moral, ako mislim na to, da so hoteli
ti kramarji prodati našo domovino
očancu, ki je sedaj sam v največji za-
dregi, ne pa, da bi od njega mogli pri-
čakovati za Srbijo še pomoči. Daleko-
vidnejši ljudje niso tem obljubam nik-
dar pripisovali kaj verjetnosti. Mi smo
dobro vedeli, da pripeljejo Srbijo v po-
gubo. Toda mi od Obrenovičeve stran-
ke nismo smeli mnogo govoriti.

Sploh se jaz od umora kralja Alek-
sandra ne pečam mnogo več s politiko.
Vest o umoru me je svojčas tako pre-
tresla, da sem težko obolel in skoro
ostlepel.

Rad bi Vam tudi povedal svoje na-
zore o srbski armadi. Toda v resnici se
ne spodobi, da bi sramotil svojo lastno
kri. Srbsko armadno vodstvo je pa na-
šo armado pripravilo tako daleč, da
smo danes navezani tudi na sopomoč
deset- do dvanaestletnih otrok in žen.
Moštvo zagrabi le še vsled prisiljenja
za orožje, in ako le more, pobegne iz ta-
bora, čeprav je v nevarnosti, da mo-
ra več dni stradati. Srbska armada
je že vidno izčrpana in tudi armadno
vodstvo mora biti na jasnem, da pome-
ni ta vojna končno uničenje Srbije.

Pri teh besedah je minister Sosdi-
lovič in vsa njegova družina pričela
glasno jokati.

STRAŠNE IZGUBE SRBOV.

Bulgarski brzojavni urad poroča iz
Niša: Srbska vlada uradno izjavlja, da
je v bitkah pred Valjevom padlo 17
tisoč Srbov.

STARI BELGRAJSKI KONAK GORI.

Niš. Stari konak v Belgradu gori.

IZGREDI IN LAKOTA V BELGRADU.

»Österreichische Volkszeitung« poro-
ča iz Belgrada: V Belgradu je lakota.
Sodrga pleni. Iz Zemuna so v Belgrad
opazovali poulične boje, ki so bili v ne-
deljo najhujši. Iz belgrajskih cest je bilo
slišati pokanje pušk. V Belgradu pri-
manjkuje kolonialnega blaga in soli.
Ze v vojski s Turki je primanjkovalo
soli. Sodi se, da je Rumunija Srbiji do-
posiljavanje soli ustavila.

ČRNOGORCEM POVELJUJE RUSKI GENERAL.

Črnogorski armadi poveljuje ruski
general Potapov, ki vodi operacije. Pod-
pirajo ga francoski in ruski častniki.

NEZADOVOLJNO ČRNOGORSKO VOJAŠTVO.

Iz Sarajeva se poroča: Črnogorski
vojaki so nezadovoljni, ker jim ruski
in srbski častniki poveljujejo. Vodilni
črnogorski častniki so zato zelo neza-
dovoljni, ker so zapostavljeni.

Rusi zapuščajo Galicijo. — Odločitev je blizu.

Teden dni že traja velikanska bitka
na črti, ki se vleče v velikem polkrogu
od Visle čez Dnjester do rumunske me-
je in ki je dolga nad 500 km. Če vzame-
mo še nemško-rusko bojišče, dobimo
okoli 1000 km dolgo bojno črto, t. j.
dva krat toliko kot je od Ljubljane
do Prage.

Bojna črta se razteza od Suvalki
na Pruski meji proti Lomzi severno od
Varšave na Novogeorgijevsk in se vleče
do mesta Kutno severno od Lodza, od
tod proti jugu na Petrokof. Do tu seže
nemško-ruska bojna črta. Od tam na-
prej se pa vleče avstrijsko-ruska bo-
jna črta in sicer preko Konska vzhodno
do Lublina in od tu preko Zamostja,
severno od Belzeca ter naprej dol čez
Dnjester do Novosielice ob rumunski
meji.

Boj, ki se razvija na tej velikanski
črti, postaja za nas čimdalje ugodnejši.
Desno rusko krilo je že popolnoma po-
raženo in odrezano od ruskega središča,

SMRT BELGRAJSKEGA ZASTOPNIKA »JUGOSLOVANSKE KORESPONDENCE«.

»Jugoslovanska korespondenca«
poroča: Naš belgijski zastopnik gospod
L. Korn, ki je 1. avgusta zvečer izginil
v srbskem glavnem mestu, je, kakor
smo izvedeli, skoro potem umrl v bel-
grajski policijski prefekturi. Gospod
Korn je bil 1. avgusta pod napačno sum-
njo kot avstrijski špijon aretiran. Par
dni potem je obolel na vnetju trebušne
mrene. Trupla njegova rodovina ni vi-
dela. Imamo pa zanesljive priče, da je
bil naš zastopnik od orožnikov v jet-
nišnici ubit.

PRINC JURIJ IN NJEGOV AVTO- MOBIL.

»W. A. Z.« poroča: Ko je izbruhnila
vojna, se je popravil avto srbskega
princa Jurija v Rabu. Avto je zdaj zaru-
bila vojaška oblast. Princ Jurij je postal
lastnik tega avtomobila na poseben način.
Pred nekaj leti je oddajala Srbija dobavo
večjega števila pušk, za kar se je avstro-
ogrska industrija zamenj potegovala. Do-
bavo je dobila litiška tvornica za orožje.
Plačala je Pašicu za to 30.000, kralju Pe-
tru 4000 frankov, kraljeviču Juriju je pa
poklonila star avtomobil. Jurij je bil da-
rila tako vesel, da je z avtomobilom sam
po Belgradu vozil.

kljub temu, da so Rusi spravili v boj
še svoje rezerve. Ruskemu središču se-
daj preti nevarnost, da ga naši obkolijo.
Tudi del ruskega središča, ki se razte-
za vzhodno od Buga, so naše čete po
večdnevni bojih na ozemlju Rava-
ruska—Zolkijev—Zloczov vrgle nazaj
čez mejo. Iz tega se da sklepati, da obe
premagani ruski armadi na skrajnem
desnem ruskem krilu in na desnem kri-
lu ruskega središča na prideta nič več
v pošteve v glavni odločilni bitki. Tudi
pri Novosielici so naši v hudi bitki pre-
magali 200.000 mož broječo rusko ar-
mado.

Poroča se tudi, da v Galiciji ni no-
benega ruskega vojaka več, kar znači,
da so naše čete vrgle Ruse na celi črti
nazaj.

Vsa ta poročila kažejo, da stojimo
neposredno pred odločitvijo te zgo-
dovinske bitke, ki bo velikanske važnosti
za nadaljni razvoj sedanje svetovne
vojne. Z mirnim srcem in z veselo za-
vestjo lahko pričakujemo, da se bo ta
bitka končala s sijajno zmago avstrij-
skega orožja.

PRED ODLOČITVIJO NA SEVERU.

Dunaj, 1. septembra. Vojni poročeval-
lec »Neue Freie Presse« poroča: Vse z
zaupanjem pričakuje zmage na severu.
Razvoj operacij se nadaljuje pod doseda-
njimi ugodnimi pogoji. Današnji dan naj-
brže še ne bo prinesel odločitve.

UGODNO POROČILO.

Dunaj. Vojni poročevalac »Neue Fr.
Presse« poroča: Dne 31. avgusta se je
slišalo gromenje topov v Lvov le štiri ure.
Streljalo se je pa gotovo cel dan. Iz tega
se sklepa, da se je bojna črta oddaljila od
Lvova.

NAŠI USPEHI.

Dunaj. Tukajšnji listi poročajo: Iz
Lvova se poroča, da so se jugovzhodno od
Lvova borile naše čete z rusko armado in
jo poglale v beg. 2000 Rusov je obležalo
na bojnem polju, 3000 mož in ves štab so
pa naši vjeli. Dosedaj je vjetih 15.000 rus-
kih vojakov in častnikov. Z ozirom na
vzmirjenje, ki je zavladalo po Lvovu, se
razglašajo: Naša armada je sovražnika ob-
kolila kakor z železnimi kleščami in če se
Rusi še nahajajo na gališkem ozemlju, jih
čaka usoda, da bodo svojo vojaško kari-
jero v sedanji vojski končali v kakem gar-
nizijskem zaporu; kot sovražniki ne pri-
dejo več v poštev. Precizni in s preudar-
kom izdelani načrt generalnega štaba že
kaže velike uspehe.

RAZPOLOŽENJE V GLAVNEM PORO- ČEVALSKEM STANU.

Dunaj, 2. septembra. Vojni poročeval-
lec »Neue Freie Presse« poroča: Razpo-
loženje v vojnem poročevalskem
stanu je izborna.

PRODIRANJE AVSTRIJCEV PROTI LUBLINU.

(Od častniškega urada c. kr. vojnega ministrstva
in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Dunaj, 2. septembra. Iz Krakova po-
ročajo: Avstrijske čete zasledujejo Ruse,
ki beže proti Lublinu. Rusi so imeli veli-
kanske izgube. Avstrijske čete so vjele
več tisoč Rusov, zarubile 2 zastavi, več
topov in strojni pušk, kakor tudi ogrom-
ne množine municije. Avstrijska kavalerja
zasleduje Ruse, ki v paniki beže, in jim
prizadeva velikanske izgube. Zdi se, da
Avstrijci kmalu zasedejo Lublin.

Prva številka „Ilustriranega Glasnika“

izide jutri 3. t. m. - Prepričajte se, jeli
„Ilustrirani Glasnik“ najcenejši in naj-
bogateje opremljeni slovenski list ali ne.

plane nekaj tovarišev mimo mene v
smeri proti cesti. Tam že vihroja naši
štabni dragonci v divjem diru mimo
nas za špijoni, poljski orožniki in de-
tektivi dirjajo, telegraf in telefon delu-
jeta na vse strani — po par četrtin-
kah ure se pa vsa stvar zelo nedolžno
pojasni. Bili sta dve pravi in ne samo
preoblečeni ženski, ki so ju pomotoma
smatrali za špijona. Razburjeni vašča-
ni so raznesli to vest, ki nam je napra-
vila samo nepotrebno razburjenje, ne-
kega pijanega fanta, ki je mahal z no-
žem krog sebe, so pa sosedje pošteno
nabili

Kruta igra se zvečer nadaljuje. Čet-
kati, čakati — to je vsa tolažba Do 11.
ure ponoči sedimo za mizo, pijemo črno
kavo — čašico za čašico, kadimo
smodke in svalčice brez konca in kraja
— pa nič se ne gane. S spanjem tudi
nocoj ne bo nič. Vse brni človeku po
glavi: alarm, kozaki, zmaga, poraz, ob-
upen beg, divje preganjanje — no, to
bodo sanje, če sploh pridem do njih!

Ker ravno govorim o kozakih, se
spomnim zopet na večer 26. avgusta.
Prišlo je bilo naznanilo, da bodo dne
27. avgusta skozi bližnje mesto peljali
1000 vjetih kozakov. Vse je poskočilo.
Seveda je hotel vsak videti te grozne
divje ljudi, toda imeli smo premalo
voz na razpolago, da bi se mogli vsi
peljati. Komu naj bo torej dana »sre-
ča«. O tem se je razvilo dolgo posveto-
vanje, ki ni bilo brez groteskne komi-
ke; toda resni obraz vrnivšega se po-
veljnika je napravil hiter hodec vsem
načrtom in upom na zanimive inter-
vieve itd.

× × ×

25. avgusta 1914.

(Zakasnelo.)

Poleg velikih dogodkov, o katerih
sem vam poročal, bi morda marsiko-
ga zanimal tudi naš mali svet — poro-
čevalski stan in življenje v njem, tem-
bolj ker je korespondenčni urad s svo-
jimi odkritji vsaj deloma potegnil z
nas skrivnostno velo, ki nas je obda-
jalo kakor teman oblak.

Glavno vojno pozorišče je v Ru-
siji; to se je oficijelno potrdilo za vse
tiste, ki so se zagrinjali v nedolžnost.
Vedel je itak vsak. Jasno je, da spada
armadno poveljstvo na glavno vojno
pozorišče; ker pa še nismo v Varšavi,
moramo biti najbrže kje južno od nje
in tako pridemo na Galicijo. Tega si-
cer ne pravi korespondenčni urad, pač
pa logika in tako tudi čisto dobra, mor-
da boljša nego korespondenčni urad.

Galicija — zanimiva dežela! V ka-
terem kraju stanujemo, še ne morem
povedati; morda tudi to izvemo s po-
močjo logike. Naše običajno bivališče
je grofovski poljski grad — ali vam
more tu logika pomagati? Veliko je
poljskih grofov, ki imajo zanemarljive
ne gradove z divje zaraščenimi parki.
Veliki park s svojimi prastarimi dre-
vesi, z mahom obraslimi kamenitimi
klopami in mizami, s svojim ribnikom,
ki ga do polovice prerasča trsje, diha
korak za korakom divjo, nevnano po-
ezijo.

V vrtnem salonu smo postavili na-
še penate. Surovo tesane mize iz desk,
prevlečen s povojčnim platnom, zra-
ven umetno rezljani grofovski stoli,

vmes nizki stolci brez naslonjala itd.
— to je sobna oprava. K tem dolga vr-
sta: krožnikov iz aluminija, svitli in
čisti, ravno tako jedilno orodje. Poljske
cvetice so edin okras poleg teme-
ljitve, natančnejše snažnosti, ki v Gali-
ciji, žal, ni domača. To je naša čast-
niška jedilnica, naša delavnica, pisar-
na — sploh vse. Na prostem pred gra-
dom smo za popoldneve etablirali
»Grand-Café Zrak«, kjer se shajamo h
kramljanju, pisanju, čitanju, kvarta-
nju itd. Tu nastane največ dovtipov in
krilatice, na katere bomo še dolgo mi-
slili. Slikarji slikajo svoje prijatelje
med častnikarji, ker jim za enkrat še
manjkajo vojni prizori, dobri momen-
ti posnetki krožijo iz rok v roke; drug
slikar slika prvega med delom, foto-
graf pa fotografira oba skupaj.

Zajutrujemo okrog 8. ure; kavo
ali čaj. Kavo ravno iste kakovosti ka-
kor moštvo; ni nobene razlike, tudi
opoldne ne. Proviantni častnik dobi
gotovo kličino mesa za častnike in
moštvo obenem in sicer nekoliko več,
nego bi šlo po številu navzočih oseb.
To pa zato, ker treba misliti tudi na
mimo potujoče častnike, patrole itd.
Ostanek dobimo za večerjo, in sicer en-
krat častniki, enkrat moštvo, tako da
ni nobeden prikrajšan. Moštvo dobi
vsak drugi dan gorko mesno večerjo:
Telečji ali goveji guljaž, rižoto i. dr. O
stanovanju itd. prihodnjič kaj zani-
miva.

Krakov, 2. septembra. »Nova Reforma« poroča, da so došli Avstrijci 30. avgusta do Visle, kjer so se utrdili. Skoraj vsa Ruska Poljska na levem bregu Visle je po Avstrijcih zasedena. Ruska armada, ki jo je porazil general Dankl, se v paniki umika proti Lublinu.

ZMAGA PRI RAVARUSKI IN BRODYJU.

Krakov, 1. septembra. Z dovoljenjem krakovskega poveljstva objavljajo tukajšnji listi naslednje poročilo: Pri Brodyju in Ravaruski so naše čete izvojevale odločilno zmago. Na celi drugi črti, tako na vzhodu kakor na zahodu je situacija za nas zelo ugodna. V prihodnjih 24 urah ne bo nobenega ruskega vojaka v Galiciji.

O BITKI PRI NOVOSIELICI.

Dunaj, 1. septembra. Po bitki pri Novosielici je bežalo veliko Rusov na rumunsko ozemlje, kjer so jih Rumuni razorožili.

RUSIJA IN RUMUNIJA.

Kolin. »Kölnische Zeitung« poroča, da nameravajo ruske čete prekoračiti rumunsko mejo in nato skozi rumunsko ozemlje udreti v Bukovino. S tem bi Rusi prekršili rumunsko nevtraliteto.

POLOŽAJ NA RUSKEM POLJSKEM IN V VARŠAVI.

(Od časnikarskega urada c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Krakov, 2. septembra. »Nowa Reforma« poroča o razmerah na Ruskem Poljskem in v Varšavi: 17. avgusta je zapustil naš zaupnik Varšavo in je došel čez Kielce v Krakov. Glede na oklic, ki ga je izdal ruski vrhovni poveljnik veliki knez Nikolaj Poljakom, je zaupnik izjavil, da so ga Poljaki v Varšavi in na Ruskem Poljskem hladno sprejeli. Ruske oblasti so odredile povodrom razglasitve oklica 16. avgusta božje službe, a cerkve so bile v Varšavi popolnoma prazne. Varšavski listi so smeli objavljati le uradna ruska izmišljena poročila, da so n. pr. Rusi pri Kielcu ujeli 800 poljskih Sokolov, da ruska konjenica ob celi meji zmagovito prodira, da ruska armada oblega Lvov in da že zmagovito proti Przemyslu prodira. Varšavski listi so morali objaviti rusko uradno laž, da pade v kratkem trdnjava Przemysl. Podobne laži je objavljala ruski uradni brzojav tudi o dogodkih na Francoskem.

RUSKI ŠTAB UJET IN PRIVEDEN V LVOV.

(Od časnikarskega urada c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Lvov, 2. septembra. »Dziennik Polskie« poroča: Veliko pozornost je v mestu povzročilo, ker so pripeljali v mesto z močnim spremetvom orožnikov in domobrancev cel ruski vojaški štab in ga internirali v poslopju zbornega poveljstva. Štabu so pripadali višji častniki, pravoslavni popi in vojaški zdravniki.

O BOJIH PRI KRASNIKU.

(Od časnikarskega urada c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Krakov, 2. septembra. »Nova Reforma« objavlja o bitki pri Krasniku sledeče podrobnosti: Med četami, ki so iz Anopola proti Krasniku prodirale, se je posebno odlikoval neki naš polk. Ogenj iz pušk in topov je trajal v nedeljo cel dan od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Ogenj se ni niti trenutek ustavil. Naše čete so konstantno prodirale v vojni črti. Kakor pripovedujejo ujeti ruski vojaki, so Rusi že pred dvema tednoma pripravili utrjene järke na bojišču. Na ruski strani so se borili večina Poljaki, ki so jih kozaki gnali z nastavljenimi puškami v boj. Avstrijsko prodiranje je bilo jako težavno, ker so morali prodirati po zelo pešeni zemlji. Vojaki so gazili pesek do kolen. Ko so prešli pešeno ozemlje, so morali zopet prodirati po hribovitem, z gozdi poraščenem ozemlju, kjer so morali Ruse preganjati. Prebivalstvo je bilo nasproti našim vojakom miroljubno in prijazno. Rusi slabo streljajo, njih granate ne eksplodirajo. Naše granate strašno učinkujejo. V utrjenih jarkih so našli naši cele kupe mrličev ruske armade, ki jih je usmrtil strašen ogenj naših topov.

OBČUDOVANJA VREDNA HRABROST AVSTRIJSKI HVOJAKOV.

(Od časnikarskega urada c. kr. vojnega ministrstva in državnega pravdnika na Dunaju dovoljeno.)

Krakov, 2. septembra. »Dzennik Polsky« piše: V stari ulanski vojašnici v Kamionki Strumilovi je prenočeval trenski oddelke in nekaj kavaleristov, skupaj blizu 200 mož. Ob 6. zjutraj so avstrijske vojske alarmirali strelji iz pušk. Videli so, da gori v daljavi več kmečkih voz. Neki saperski poročnik je hitel kljub močnemu ognju iz pušk k mostu, ki vodi čez Bug, in ga je razstrelil. To junaštvo je onemogočilo kozakom, da bi bili napadli vojašnico. Medtem so avstrijski vojaki iz oken vojašnice otvorili ogenj na Ruse. Kozaki, 5000 jih je bilo, so gotovo sodili, da stoji nasproti njim močan oddelke in si niso upali naših napasti. Naši zapazijo med Rusi rdečo piko in streljajo nanjo. Rdeča pika izgine. Bil je neki ruski general, ki so ga kroglice naših zadele. Takoj nato Rusi ogenj ustavijo in se umaknejo. Neki ruski zdravnik se našim približa

in jih prosi za pomoč ranjenemu ruskemu generalu. Samoobsebi umevno se je takoj ustreglo, generala so za silo obvezali in ga prepeljali v Lvov, kjer je kljub najboljši postrežbi umrl. V tem boju so izgubili Rusi nad sto mrtvih in veliko ranjencev. Bežeče ruske kozake so nato drugi avstrijski vojaki razkropili.

KAJ PRIPOVEDUJEJO RUSKO POLJSKI VJETNIKI.

Krakov, 2. septembra. S Krasnika so pripeljali v Krakov do 300 vojnih vjetnikov, ki so pripovedovali, da se ruski vojaki boje tako avstrijskih kakor tudi lastnih rusko poljskih vojakov. »Nas,« tako so vjetniki pripovedovali, »so poslali v prvi ogenj. Grozili so nam, da nas postrele, če pobegnemo ali če se Avstrijcem udamo. Četrtno ruskih stotnij sestavljajo poljski vojaki. Ko so bili Rusi vrženi, so ruski častniki prvi pobegnili.

GROF TISZA HVALI RUMUNSKO ČETE.

Budapest, 2. septembra. (Ogr. kor. u.) Kakor poročajo bukaški listi, je poslal grof Tisza na avstrijskega poslanika grofa Czernina telegram sledeče vsebine: Z veseljem moram potrditi vest, da se rumunske čete bijejo z veliko hrabrostjo, kakor ostale narodnosti, in v svojem junaštvu za nikomur ne zaostajajo. Avstrija se je pomladila in prenovila, začne se novi čas, v katerem si bodo narodi med seboj zaupali in eden drugega spremljali s simpatijami.

VOJNE KONTRIBUCIJE MESTA KIELCE.

Krakov. V Kielcach so Rusi potem, ko so pregnali poljske strelce, naložili mestu 150.000 rubljev vojne kontribucije, v pobotnici so pa navedli samo 100.000 rubljev. Kielce so, kakor znano, naše čete takoj zopet zasedle.

VOJAŠKI POKOP UJETEGA RUSKEGA GENERALA.

Dunaj, 2. septembra. Iz Lvova se poroča: Pogreb ujetega in v tukajšnji garnizijski bolnišnici na ranah umrlega ruskega generala Sergija Vanovskega se je na povelje vojaškega poveljstva izvršil z vsemi vojaškimi častmi. Vojaški mrtvaški voz je spremljalo šest ulancev, častniški zbor sta zastopala neki ulanski major in neki poročnik. Pred mrtvaškim vozom je korakala pravoslavna duhovščina.

GENERALA VANOVskega DOLOČIL CAR ZA GUBERNATORJA GALICIJE.

Med pismi generala Vanovskega so našli tudi carjevo pismo, ki imenuje rajnega generala za gubernatorja Galicije s sedežem v Lvovu, kadar Rusi Galicijo osvoje.

ZBIRKE POLJSKEGA NARODNEGA SKLADA.

Krakov, 2. septembra. Bohnia je darovala poljskemu narodnemu skladu 20.000, Wieliczka 25.000, Myslenice 10.000, knez Adam Czartoryski 10.000, češka Beseda v Krakovu 30.000, judovski meščanski odbor v Lvovu 50.000 kron.

× × ×

RANJENCI V BOJU NA RUSKEM.

G. Metod Pegan, vojak 97. pešpolka, brat g. dež. odbornika dr. V. Pegana, piše na cenzurirani dopisnici: Dragi Vlado! Naznanjam Ti, da smo bili v boju pri Krasnem (Krasne) dva dni v ognju. Bil sem ranjen v levo roko. Krogla mi je šla skozi. Sedaj sem v bolnici. Tudi polk št. 17 je bil že v ognju.

Grozno so delali šrapneli. Kaj več Ti ne smem pisati.

Srčno pozdravljam in poljubljam vse skupaj Tvoj Metod.

× × ×

Dunajski listi poročajo, da so med na Dunaj prepeljanimi ranjenci s severnega bojišča rezervni poročnik Jožef Rapoc, ki je dobil strel v levo roko; stotnik domobranskega polka št. 27, Rudolf Heider, katerega je ranil šrapnel na roki; stotnik 17. pešpolka Henrik pl. Oberwiguwe, ranjen od šrapnela; praporščak 17. pešpolka Henrik Matterleitner (bolan); praporščak 97. pešpolka Rudolf Müller, stotnik domobranskega polka št. 4, Evgen Bregant (strel v roki); poročnik dragonškega polka št. 6, Hugon pl. Noot in poročnik 27. pešpolka, Mihael Jungert (bolan).

POVELJNIK 17. PEŠPOLKA RANJEN.

Dunajska »Reichspost« poroča, da so pripeljali med ranjenci s severnega bojišča na Dunaj poveljnika 17. pešpolka polkovnika Adolfa barona Stillrieda pl. Rathenitz. Šrapnel ga je ranil na desni roki. Z njim so pripeljali tudi polkovnega adjutanta Tomaža Klimanna.

RANJENCI S SEVERA V LJUBLJANI.

V Ljubljano se je danes ob 3. uri ponoči pripeljalo nekaj ranjencev s severnega bojišča, med njimi četovodja domobranskega pešpolka št. 27, paznik deželne prisilne delavnice J. Pirce, ki je ranjen v levo roko od šrapnela, ki mu je odtrgal velik kos mišičevja. Ranjenec pripoveduje, da ruska infanterija jako slabo, visoko

strelja. S Pircem sta se pripeljala tudi dva Laha in en šlezijec.

RANJENCI V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 2. septembra. (Kor. urad.) Včeraj je došel v mesto zopet velik transport ranjencev. Večina ranjencev je lahko ranjenih Nadvojvodinja Avgusta jih je tolažila in jim delila cigare in cigarete.

RANJEN PRINC.

Dunaj, 2. septembra. (Kor. urad.) Na severnem bojišču je bil ranjen na levi rami od šrapnela, ritmojster 7. dragonskega polka, princ Hugo Turn-Taksis. Rana je težka.

PRVI USPEH RUSKE VOJSKE.

Peterburg, preko Berolina. Ruski car je določil, da se bo rusko prestolno mesto »Peterburg« od sedaj naprej uradno imenovalo — Petrograd.

Nemci še 60 km oddaljeni od Pariza. — Nesrečna Belgija.

Štiri tedne je preteklo od napovedi vojske med Nemčijo in Francijo in že se pripravljajo Nemci na obleganje Pariza. Na severni strani je Pariz že odrezan, kajti Nemci so prišli do Compiègne, ki leži v ravni črti le še 60 km severovzhodno od Pariza. Železniška proga od Compiègne do Rusije po znaša 80 km. V Parizu se že pripravljajo na obleganje. Vsi konzuli so pozvali podanike svojih držav, naj mesto nemudoma zapuste. Zadnji vlak iz Pariza v Boulogno je odšel 30. avgusta.

V Parizu je vse mrtvo, mesto luči je spreminjeno v temo. Pred 14 dnevi so še navdušeno zahtevali vrnitev Alzacije in Lotaringije, sedaj pa vlada splošna poparjenost. Za obrt in trgovino se nihče ne zana, le za vojna poročila. Poročilo o porazu pri Charleroi je napravilo grozen vtis. V Pariz pobegli Belgijci zdihujejo, da so jih Angleži in Francozi pustili na cedilu. Vse se zapira v hiše, trgovine so zaprte. Ponoči delujejo na Eiffelovem stolpu metalci svetlobe, ker se boje napada Zeppelinov. Tudi vlada je že izgubila pogum. Namigujejo ji že, da bo stal mir mnogo, mnogo denarja in morda tudi kako kolonijo, na pr. Maroko. Nihče ni resno upal, da bodo Nemci poraženi, toda vsi so pričakovali pomoči od Rusije, ta je pa predaleč in ji tudi sami že slaba prede.

Le še malo dni in Pariz bo ločen od ostalega sveta. Ne bo več preteklo mnogo časa, ko bodo Francozi prisiljeni prositi Nemce za mir, ki bo pa zelo dragocen.

PRIPRAVE ZA OBLEGANJE PARIZA.

Amsterdamski »Telegraaf« poroča: Francoski generalni štab pričakuje, da bo v nekaterih dneh Pariz zaprt od stalega sveta in se popolnoma tiho na obrambo Pariza pripravlja. Tuji konzuli, ki še v Parizu bivajo, rojakom naročajo, da naj Pariz hitro zapuste. 30. m. m. poeči se je odpeljal iz Pariza zadnji vlak v Boulogno.

OKOLU PARIZA GRADE UTRDBE.

Pariška okolica izgleda kakor vojaški tabor. Okolu mesta kopljejo nasipe in järke, ki so jih z žičnimi ograjami zaprli, da se jim nihče ne približa.

FRANCOZI SVOJE PORAZE DELOMA PRIZNAVAJO.

Pariz, 2. avgusta. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča čez Rim: 30. m. m. ob 11. ponoči izdan komunikacije izjava: Splošen položaj je neizpremenjen, izvzemši na krilih. Na našem levem krilu so Nemci nekoliko terena pridobili. V središču se ne beleži nobena znatna izprememba. Danes (30. m. m.) ni bilo boja. V Loreni so priborili nadaljnje uspehe. Poroča se, da je tudi danes nek aeroplan poletel čez Pariz in vrgl bombe. Ena bomba ni eksplodirala, druga je povzročila neznatno škodo.

Pariz, 2. avgusta. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča čez Rim 31. m. m., ob 6. uri 20 minut zvečer: Izdal se je komunikacije, ki izjava: V smeri Vozezi—Lotrinska pot časi prodiramo, kjer se dva dni vodi čez prava oblegovalna vojska. Armado prestolonaslednika smo pri Spincourtu in Longyonu porazili. V ozemlju Neufschateou—Pailefeul smo doživeli delne poraze, ki so nas prisilili, da smo se morali proti Maasi nazaj obrniti. Skupna akcija je zdaj preložena v ozemlju med Maaso in Retholom. Po zelo premočnem sovražniku v ozemlju Le Cateau—Combrai napadene francoske in angleške čete so šle proti jugu nazaj. Predvčerajšnjim (29. m. m.) se je pričela biti splošna bitka v ozemlju St. Quentin—Vervinc in istočasno v ozemlju Ham—Péronne. Naše desno krilo je vrglo prusko gardo in 10. armadni zbor nazaj proti Oise, a ker je nemško desno krilo napredovalo, smo se zopet umaknili. Naše armade niso nikjer dejansko v neredu. Morala čet je izvrstna. Izgube smo z nadomestnimi transporti izpopolnili.

PRED PADCEM TRDNJAVE LILLE.

Dunaj, 1. septembra. (Kor. urad.) V trdnjavi Lille so Francozi demontirali utrdbе, da bi tako obvarovali me-

ANGLEŽI VEČ NE UPAJO, DA BI RUSI ZMAGALI.

»Times« in »Morning Post« svarita Angleže, da naj ne upajo preveč od poročil, da Rusi v Vzhodno Prusijo in v Galicijo prodirajo.

PRVI POLJSKI LIST V OSVOBOJENI POLJSKI.

V Sosnovicu je izšel prvi poljski list, odkar so vkorakale v mesto naše čete. Tiskan je na zelen papir in slove »Echo Zagłębia«. Poziva ljudstvo, naj se oprosti rukega jarma. List objavljuje poročila Wolfovega in c. kr. korespondenčnega urada.

KOLERA.

V ruski podolski guberniji in sicer v okrajih Braclov, Vinica in Jampol razsaja kolera. Tudi guberniji Volikiniji in Kijev sta po koleri ogroženi.

sto pred bombardiranjem. Premožnejše družine zapuščajo mesto.

ZEPPELINOVI ZRAKOPLOVI DELUJEJO.

900 hiš poškodovanih, 60 porušeni. Poročevalec »Daily Chronicle«, ki je bival v Antwerpnu, poroča, da so Nemci ob metanju bomb iz Zeppelinovih zrakoplovov poškodovali 900 hiš, do 60 so jih pa popolnoma porušili. Število žrtev ni znano. Zeppelinov zrakoplov je v Lüttichu razrušil dva forta.

NEMŠKI AEROPLAN VRGEL DVE BOMBI NA PARIZ.

Pariz, 2. sept. (Kor. urad.) Agence Havas poroča via Rim: Okolu 8 ure zvečer se je pripeljal nad Pariz zopet nemški aeroplan, iz katerega ste bili vrženi dve bombi. Ena bomba je eksplodirala na Hanoverski cesti blizu »L'Avenue de l'Opera«. Povzročila je le neznatno škodo. Druga bomba je padla, ne da bi bila eksplodirala v Rue Mallu na streho neke štirinadstropne hiše, katero je prebila; a tudi tu je povzročila neznatno škodo. Našli so jo v neki mali sobi najvišjega nadstropja. Podobna je krogli in 8 do 20 cm velika.

ODPUŠČENI FRANCOSKI NESPOSOBNI GENERALI.

»Kölnische Zeitung« poroča: Clemenceau poroča v svojem listu »L'homme libre«, da je francoski višji poveljnik odpustil nekaj generalov zahodne armade, ker so po njegovi sodbi nesposobni. General Pau je zdaj imenovan za poveljnika francoskih čet v Sp. Alzaciji.

BODOČNOST FRANCIE V NEVARNOSTI.

Francoska socialistična stranka razpošilja oklice, ki izjava, da se stranka ni obotavljala dovoliti Guesaeju in Sombatu, da sta smela vstopiti v ministrstvo, ker je v nevarnosti bodočnost naroda in življenje Francije. Ves narod mora braniti svobodo in zemljo.

KAZNOVANA ALZAŠKA VAS.

Strassburg, 2. septembra. »Elsässer« poroča: V Schlestadt so pripeljali 60 do 70 prebivalcev iz St. Moritza v Weiterthalu. Prebivalce so izgnali v notranjo Nemčijo, St. Moritz so požgali. V St. Moritzu se je namreč skrivalo 45 uniformiranih, oboroženih Francozov, ki so na nemške vojske iz zasede streljali, ko so skozi vas marširali. Krajno predstojništvo ni nemških čet obvestilo, da so Francozi v vasi. Župan St. Moritza je pa sploh izginil.

BOJ V ZRAKU.

Kolin, 2. septembra. Neki vojak, ki se je udeležil boja za Lüttich, piše v »Kölnische Zeitung«: Dne 17. m. m. smo nad našimi glavami zasledovali boj v zraku. Boril se je francoski aviatik z nemškim. Ko smo zagledali Francoza, smo streljali nanj, a ga nismo zadeli, ker nam je ušel. Ko se je oddaljil do 100 metrov, se zažene vanj neki nemški aeroplan. Francoz je izkušal zleteti nadenj, a ga je nemški aeroplan zadel tako, da je moral na zemljo. Francoski vojaški aviatiki v premaganjem aeroplanu so se ustrelili.

NAPAD NA FORTE BELFORTA.

Kolin. Po poročilih listov so bili v sredo v gornji Alzaciji novi boji, v katerih so Nemci prvič napadli forte Belforta. Posebno pri Dammerkirchu, od koder so bili Francozi pregnani, so bili vroči boji.

Curih. V četrtek in petek so trajali veliki boji v okolici Belforta. Nemcem se je posrečilo osvojiti ponoči goro Belchen in postaviti nanjo težke topove, s katerimi obstreljujejo forte v Giromagny.

ČRNA ARMADA PRI BELFORTU.

»Berner Tagblatt«, tako pišejo »Züricher Nachrichten«, se s popolno pravico

ogorčuje, ker pošilja zdaj Francija svojo črno armado v Belfort, ki leži blizu švicarske meje. Izjava: Dognali smo, da so koncentrirali Francozi v okolici Belforta in v smeri proti švicarski meji velike kontingente afrikanških domaćinov. V Švici to smatrajo za pomanjkanje obzirnosti nasproti državi, ki toliko žrtvuje, da čuva svojo nevtralnost. Če mora Francija res pritegniti črne tolpe, da prenese vojsko, naj jih odpošlje tja, kjer res divja vojska. Uporaba narodov, ki nimajo pojma o civilizaciji in o mednarodnem pravu, v neposredni bližini nevtralne države otežuje korektno izpeljavo nevtralnih dolžnosti, ki jih hoče Švica najatančneje izvesti. More li Francija jamčiti, da bodo njene črne pomožne čete v vsakem oziru nevtralnost Švice spoštovale in vpoštevale? »Berner Tagblatt« je govoril iz srca švicarskega prebivalstva in švicarskih oblasti.

VOJNA KONTRIBUCIJA V BRUSLJU. Rothschild kot talec.

Berolin, 31. avgusta. Kakor hitro je bruseljski župan izjavil, da so občinsko blagajno prepeljali v Antwerpen in da se vojna kontribucija ne more plačati, so pridržali velika industrijska Solvanya in Lamberta Rothschilda kot talca.

FRANCIJA IN BELGIJA JAMČITA NEMČIJI ZA VSO ŠKODO.

Nemška vlada naloži v Belgiji poseben vojni davek v korist listim rodbinam, ki so morale radi operacij na vzhodni nemški meji svoj dom zapustiti. Francija in Belgija bosta jamčili za vso škodo, ki jo bodo Nemčiji Angleži in Rusi povzročili.

BELGIJSKA KRALJICA ZAPUSTI ANTWERPEN.

»Aftenbladet« poroča, da se potrjuje po zanesljivih iz Belgije došlih poročilih, da belgijska kraljica z otroci zapusti Belgijo in da odpotuje na Angleško. Belgijski dvor noče Antwerpna obtežiti; kraljica in en princ bolehata.

OBUPEN POLOŽAJ V ANTWERPNU.

Čez Stockholm se poroča, da so Antwerpenčani obupani. Prepričali so se namreč, da belgijska vlada temeljito z napačnimi poročili vara javnost. Antwerpenčani in došli begunci bi se najrajši uprli. Boje se, da izbruhne v Antwerpnu vstaja, še preden se odloči usoda mesta.

ANTWERPEN PADEL? (General French vjet?)

Graški listi poročajo: Neko iz Draždan v Prago došlo zasebno poročilo trdi, da je Antwerpen že padel in da je bil angleški general French vjet. Oficialno to poročilo še ni potrjeno.

NEMCI NAPADLI BELGIJSKO KONGO DRŽAVO.

Nemci so napadli belgijsko Kongo državo v Afriki. Belgija je v zvezi s

Francijo in z Anglijo odredila obrambne odredbe.

NEMŠKA URADNIKA KOT TALNIKA.

Berolin, 2. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča, da so francoske patrulje, ki so prodrle do Mühlhausna odvedle iz mesta dva nemška uradnika. Vojaki so zagrozili, da jih bodo ustrelili, kakor hitro se Francozom kaj zgodi.

IZMISLJENE GROZOTE.

Berolinski listi so prinesli pred kratkim iz Kolina sledeči brzovaj, ki smo ga tudi mi v listu primerno komentirali:

»Belgijska drhal je po poročilu »Köln. Ztg.« v samostanu jezuitov pri Lüttichu pomorila 20 samostanskih bratov in enega patra. Drhal je zažgala celo samostan na vseh oglih. V sili so se obrnili samostanski bratje za pomoč v Lüttich, nakar je prihitelo nemško vojaštvo v osmih avtomobilih. Cetam ni bilo mogoče rešiti samostana, zato so poslali 350 samostanskih bratov na mejo z neizmernimi samostanskimi zakladi. Na nemških tleh so se samostanski bratje vsled neizmernih naporov zgrudili na tla. Vojaki so stražili prostor, kjer so precej časa počivali, nato so jih pa poslali v varna zavetišča.«

To vest so ponatisnili tudi skoro vsi avstrijski listi, med njimi tudi »Slovenec«. Sedaj pa poroča »Kölnische Volkszeitung«, da je celo poročilo popolnoma izmišljeno in da je moral kak silepar vse liste nalagati. Pri Lüttichu ni sploh nobenega samostana »Juzit«, ne bratov, sploh nikogar.

MAUBEUGE — ANGLEŠKA TRDNJAVA.

Pariški »Gil Blas« je dne 25. februarja 1913 to-le izblebetal: Vojaske krogi na vzhodu trde, da so Angleži mesto Maubeuge preskrbeli z angleško municijo. Mesto Maubeuge je velike vojaške važnosti, ker se bodo tu zbrale pod poveljstvom angleškega generala Frencha angleške čete.

BELGIJSKI KARDINAL MERCIER IN PRUSKI POSLANIK.

Rim, 2. septembra. (Koresp. urad.) »Tribuna« poroča, da bo kardinal Mercier takoj po izvolitvi papeža zapustil Rim. Pruskega poslanika v Vatikanu bo prosil, da mu bo izposloval primeren varstvo skozi nemške čete. Kardinal gre nazaj v Mecheln.

PRINCESINJA LUJIZA BELGIJSKA IZGNANA.

Dunaj, 1. septembra. Princesinja Lujiza Belgijski so naročiti, naj v 24. urah zapusti Avstrijo.

Angleži priznavajo svoje velike izgube.

London, 2. septembra. »Times« poroča, da so angleške izgube velike. Veliko polkov in velik del častnikov je izgubljenih.

Velikansk poraz Rusov pri Ortelsburgu. — 70.000 vjetih Rusov.

O veliki bitki pri Ortelsburgu prihajajo nadaljna poročila, ki so vedno usodnejša za rusko armado. Nad 70.000 Rusov — med njimi 300 častnikov — so ujeli Nemci, to je skoro tretjina cele ruske armade, ki se je bojevala na tem bojišču. Taktika nemške armade je morala biti naravnost ženjalna, da je dosegla tako sijajen uspeh kljub premoči sovražnika. Ostanki ruske armade so bili vrženi čez mejo nazaj, kjer jih sedaj nemške čete zasledujejo.

Nemci so se skrajno hrabro borili. Vsak dan so korakali do 50 km po zelo neugodnem ozemlju in vedno v boju s sovražnikom. Štiri dni so nemški vojaki živeli le od suhorja in vode. Neki ranjenec pripoveduje, da je njegov oddelek vzdržal cele štiri ure ogenj iz 44 sovražnih topov. Nato se je moral nekoliko umakniti. Ko je dobil ojačenje, je zopet prodiral. Sovražnik se je moral umakniti. Neki drugi ranjenec je pripovedoval: Proti nam je stala petkratna sovražnikova premoč. Bilo je zelo ožstro, a mi smo le prodirali in smo nato pognali sovražnika v močvirja in v je-

zera. Plavati so se morali učiti na stare dni, a ni jim nič pomagalo. Rusi so se umaknili čez mejo. Došle so nove sveže čete. »Berliner Lokalanzeiger« poroča o bitki med Ortelsburgom in Gilgenburgom: Do zob zakopane so naše čete večkrat odbile silovit sovražnikov napad. Ogenj iz strojnih pušk je strašno sovražnikove vrste decimiral. Mrtvecev je bilo cele kupe. Drugod so naši napadali. Veliko ljudi smo izgubili, a dosegli tudi take uspehe, ki se še ne morejo pregledati. Sovražnik beži proti meji.

PRI TILGENBURGU IN ORTELSBURGU VJELI NEMCI 70.000 SOVRAŽNIKOV, MED NJIMI 300 ČASTNIKOV. — RUSKA ARTILJERIJA UNIČENA.

Berolin, 2. septembra. Wolffov urad poroča: Veliki generalni štab poroča: Po nadaljnjih obvestilih je število vjetnikov v bitki pri Tilgenburgu in Ortelsburgu bilo še večje, kakor je bilo zdaj znano. Vjetih je 70.000 mož, med njimi 300 častnikov. Ves ruski artiljerijski material je bil uničen.

šanje, proti komu koncentrirala Turčija svoje čete v Trakiji. Lavantsko prebivalstvo, ki še vedno veruje na možnost, da bi Rumunci udarili proti Avstro-Ogrski, pričakuje vojsko Turčije in Bulgarije proti Grški, Srbiji in proti Rumuniji. Neverjetnost te kombinacije je seveda očitna. Morebiti imajo tisti prav, ki sodijo, da udarijo Turki, Bulgari in Rumunci proti Rusiji. Ni še znano, kakšno stališče bi v tem slučaju zavzeli Grki. Računajo z možnostjo, da bi ostali Grki nevtralni. Ker so Rusi, po iz Erzeruma došlih poročilih, umaknili vse čete s kavkaške meje, bi lahko prodiral vzhodno-anatolski turški zbor proti Tiflisu brez resnih bojov. Turki

računajo, da bi jih ruski mohamedanci veselo sprejeli. Trdi se, da bi generala Izet paša in Šukri paša vodila vzhodno-anatolske čete, generala Džemal paša in Pertev paša pa čete, ki jih v Trakiji Turki koncentrirajo.

Vojno stanje se v Carigradu že zdaj hujše čuti, kakor v najhujših časih vojske na Balkanu. Trgovina in promet popolnoma počivata. Draginja je vedno hujša, denarja ni. Pred pekarnami so vsak dan izgredi, ker kruha primanjkuje; tudi drugih živil že primanjkuje. Časopisi sicer izhajajo z manjšimi obliki, ker primanjkuje papirja. Zadnja redna pošta z Evrope je odpravljena.

Carigrad, 2. septembra. Tu pričakuje imenovanje Šukri paše za poveljnika ob rusko-turški meji.

Rim, »Tribuna« poroča iz Soluna: Odnosaji med Grčijo in Turčijo so se končno poslabšali. Vojaske priprave na maloazijski obali so javno mišljenje tako vznemirile, da stoji ministrski predsednik pred težko odločitvijo. Kakor se govori, bi kmalu prišlo do preloma v diplomatskih odnosajih med obema državama.

Albanija.

VSTAŠKE ČETE VKORAKALE V ALBANIJU POD TURŠKO ZASTAVO.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) Agencija Stefani poroča iz Valone: V mesto je vkorakal prvi oddelek vstaških čet pod turško zastavo. Ostali oddelki so ostali v predkrajih mesta.

ALBANSKI SO SE SPRAVILI.

Rim, 2. septembra. (Koresp. urad.) Agencija Stefani poroča iz Valone: Med mohamedanskimi uporniki in mestnim prebivalstvom se je sklenil sledeč sporazum. V mestu se je razvila rdeča (albanska) zastava in uporniki so bili sprejeti kot prijatelji. Ko se je zagotovilo odstavljenje kneza Wieda in cele vlade, so se polastili vlade v mestu med velikim navdušenjem prebivalstva albanski notabli.

Bulgarski zunanji minister v Londonu.

London, 2. septembra. (Kor. urad.) Bulgarski zunanji minister, Genadiev je došel na ženitovanjskem potovanju (1) v London.

Grški princ Nikolaj na Rumunskem.

Bukarešt, 31. avg. Rumunski brzovajni urad poroča, da je grški princ Nikolaj dospel s svojo soprogo v Sinajo (Ietovišče romunskega kralja ob progi Predeal-Bukarešt). Turški minister Talaat bej je ta večer odpotoval čez Sofijo v Carigrad.

Revolverski atentat na grofa Bobrinskega.

Napadalec — ukrajinski dijak. Berolin, 31. avgusta. Na znanega panslavističnega agitatorja grofa Bobrinskega se je izvršil revolverski atentat. Grof Bobrinski je priredil v Kijevu pod milim nebom zborovanje, na katerem je ščuval proti Avstriji in Nemčiji. Naenkrat je nekdo iz srede mnogobrojne zbrane množice hitro ustrelil dva zaporedna revolverska strela, tako da se je grof Bobrinski ranjen zgrudil na tla. Nastala je velika panika, vendar se je posrečilo prijeti atentatorja, ki je dijak iz Kijeva, ukrajinske narodnosti, pa je vsako nadaljno izpoved zavrnil. Za poškodovanca, kateremu so prestreljena leva pljuča, ni nobene nevarnosti. Kijevska policija je zaprla mnogo dijakov, ki so najbrž v zvezi s tem napadom.

Angleška na roparskem pohodu.

DRUGA ANGLEŠKA NADOMESTNA ARMADA.

Angleži zasedli Ostende — na umikanju.

London, 2. septembra. (Kor. urad via Berolin.) Listi poročajo, da je izjavil mornariški minister Churchill, da so zasedli angleški mornariški vojaki Ostende in okraje v obližju.

To »zasedanje« se je zgodilo na — umikanju. Op. ured.

London, 1. septembra. Lord Kitchener poziva na vstop v drugo nadomestno armado regularne armade, ki bo štela 100.000 mož. Vstopijo lahko v njo tisti, ki so stari 19 do 35 let. Prosto voljci se zadovoljivo priglašajo.

ANGLEŽI ZASEDLI SAMOO.

London, 1. septembra. (Kor. urad via Rim.) Državni tajnik kolonij je dobil iz Nove Zelandije brzovajko, da se je mesto Apia (Samoa otočje) v soboto ob 10. uri dopoldne udalo ekspediciji.

skemu zboru, ki ga je odposlala vlada Nove Zelandije.

Samoa-otočje obstoji iz otokov: Savaii, Upolu, Tutuila, Mamua in več drugih manjših. Vsi skupaj merijo 2797 km². Otoki so vulkaničnega izvora. Ljudi bo blizu 40.000, po večini so protestantje in domačini. Glavno mesto Apia leži na otoku Upolu, na severni obali in ima lepo trgovino. Nemci izvažajo pavolo in druge reči. Uvažajo pa manu-fakturo, železo in pijačo. Otoki so nemški. Samoa otočje je skupina v Polineziji, tako se imenuje velikanska skupina otokov, ki se razprostirajo na morju med Avstralijo in Južno Ameriko.

MORATORIJ NA ANGLEŠKEM PODALJŠAN.

London, 2. septembra. (Kor. urad.) V spodnji zbornici je Sir Georg izjavil, da je moratorij na Angleškem v sedanjih obliki podaljšan za en mesec.

ULSTER ANGLEŽE SKRBI.

London, 1. septembra. (Kor. urad via Berolin.) V spodnji zbornici je izjavil angleški min. predsednik Asquith, ko se je zbornica do 9. septembra odgodila, da upa s pogajanjmi doseči sporazum glede na homerulo.

Italija.

Pred nekaterimi dnevi je zboroval najvišji armadni svet. Premestiti nameravajo tri zborne poveljnike in nad 20 divizionarjev in brigadirjev vpokojiti. Podadmiral vojvoda Abruski prevzame vrhovno poveljstvo vse italijanske vojne mornarice.

280.000 TON PREMOMA IZKRCALI V ITALIJI.

Rim. Mornariško ministrstvo poroča, da je v zadnjih 14 dnevih več kot 60 ladij pod različno zastavo izkrcalo nad 280.000 ton premoga.

Na morju.

VELIKO PARNIKOV V SEVERNEM MORJU SE POTOPILO.

Iz Londona se poroča: Blizu New Castla sta zadela dva velika angleška parnika na plavajoče mine, ki jih je razstresla »Königin Luise«. Oba parnika sta se potopila. Utonilo je pet mož, 11 jih je bilo ranjenih. Nadalje se je potopil angleški parnik Ena, ki je nasel na mino in se je potopil. Nadalje sta se potopila v Severnem morju norveški parnik Gottfield in danski parnik Skulisagedi.

NEMŠKE KRIŽARICE POTOPILE VEČ ANGLEŠKIH TRGOVSKIH LADIJ.

Dunaj, 2. septembra. Angleški listi konstatirajo, da je več angleških trgovskih ladij potopljenih; napadle so jih nemške križarice.

FRANCOSKI ADMIRAL POVELJUJE ANGLEŠKI IN FRANCOSKI SREDNEMORSKI MORNARICI.

Iz Londona se poroča čez Rim. Prvi admiral francoskega vojnega brodograja Boné de Lapeyrère je prevzel poveljstvo združenega angleško francoskega sredozemskega vojnega brodograja. Admiral sir Milne se je zato vrnil na Angleško. Njegovo postopanje in dispozi-cije glede na nemški križarki Goeben in Breslau so preiskali in odobrili.

Odkritje o umoru v Sarajevu.

Dunaj. Dunajski »Deutsches Volksblatt« poroča iz Sarajeva, da morilec pokojnega prestolonaslednika še niso bili sojeni. Zaradi zelo važnih priznanj morilcev, da so bili uradni krogi v ta umor zapleteni, niso bili sojeni, ker se upa, da bodo srbski začetniki dvojnega umora s pomočjo avstrijskega orožja prijeli. Poroča se, da je bilo baje izvršenje tega umora s srbskim kraljem in prestolonaslednikom kakor tudi s celo vlado v tesni zvezi.

Dve brezuspešni volitvi papeža v konklavu.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) Včeraj, 1. septembra, se je pokazal ob 11. uri 36 minut na dimniku poleg sik-tinske kapele prvi belkast dim, znamenje, da je prvo glasovanje kardinalov bilo brezuspešno. Drugi dim se je pokazal ob 12. uri 45 minut. Glasovanje je bilo tudi to pot brezuspešno. Na trgu sv. Petra so čakale velikanske množice ljudstva, ki so se pa razšle, ko so videle belkast dim.

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča: Pri prvem glasovanju je dobil kardinal Maffi 30 glasov, ostale sta dobila Gaspari in Pompili. Gaspari več kot Pompili. Tudi drugo glasovanje je približno enako izpadlo. (Ta vest je jako neverjetna in je samo gola kombinacija lista.)

Mobilizacije Turčije.

Iz Carigrada poročajo: Turška mobilizacija se zdaj vrši. Turčija postavi, kakor se govori, le 200.000 mož, a na te se, kakor trde, zanašajo. Nemohamedancem ne bo treba služiti v vojski, če bodo plačali 30 turških funtov, ker se nanje tudi ne zanašajo. Tudi mohamedanci se bodo lahko odkupili. Tako se hočejo iznebiti bojazljivcev. Splošno se zdaj razmišlja, proti komu je naperjena turška mobilizacija. Ker je 72 častnikom nemške vojaške misije ukazano, da naj v Carigradu ostanejo, se ne dvomi, da če Turki nastopijo, bodo šli z Nemčijo. Kljub temu je odprto vpra-

Rim, 2. septembra. (Kor. urad.) »Giornale d'Italia« piše: Pri prvih dveh glasovanjih je dobil kardinal Maffi od 58 glasov 30. Kardinal Ferrata je dobil 18 glasov. Za izvolitev je potrebna dvetretjinska večina. Ta rezultat kaže, pravi list, da je stranka, ki voli Maffija, popolnoma sklenjena. Misel, da utegne Maffi združiti tudi druge glasove, ni tako neverjetna. Sicer pa pravi list sam, da so to samo ugibanja.

Rim, 2. septembra. Včeraj zvečer ob 6. uri 35 minut se je zopet dvignil dim iz dimnika sikstinske kapele. Na trgu pred cerkvijo sv. Petra zbrana množica je to napačno umela in je mislila, da je papež že izvoljen. Zato so se vsi rinili k baziliki, da bi slišali proklamacijo. Bili so pa razočarani. Ker se je dim jutraj le slabo videl, so pomešali med glasovnice, ki se sežgo, večjo množino slame.

Razna poročila.

25.000 VJETNIKOV.

Hannover, 1. septembra. V münsterskem taboru se nahaja 25.000 vjetnikov.

VJETNIKI V SRBIJI.

Sofija, 2. septembra. (Kor. urad.) »Dnevnik« poroča iz Niša, da so pripeljali 138 družin, večinoma žen in otrok podanikov nemške in avstrijske države iz Belgrada v Niš. Izgnali so jih iz Belgrada. Može so pa internirali v Belgradu baže v takih poslopjih, ki so ognju onstran Save najbolj izpostavljeni.

RAZPUST SRBSKIH STRANK NA OGRSKEM.

Vse srbske stranke na Ogrskem so se dne 31. m. m. razšle.

IZJAVA NEMŠKE SOCIALNE DEMOKRACIJE.

Berolin, 2. septembra. Načelstvo nemške socialne demokracije je podalo v rimskem Avantiju glede na tatarska poročila o revoluciji v Nemčiji, o atentatu na nemškega cesarja in o tem, da so bili glavni voditelji socialne demokracije ustreljeni, odločen dementi, v katerem izjava: V Nemčiji ni zdaj nobene stranke, marveč vse vodi le misel, da se mora Nemčija ščititi. Liebknecht, ki naj bi bil ustreljen, čaka, kdaj ga pod orožje vpokličejo. Dr. Frank stoji že dolgo časa pred sovražnikom. Socialno demokratska frakcija nemškega državnega zbora se kot zastopnica delavskega stanu pridružuje obrambni politiki države in je zato tudi za vojni proračun glasovala.

JAPONSKI REDOVI PODARJENI RDEČEMU KRIŽU.

Stuttgart, 2. septembra. Generalni poročnik Tognarelli je svoja dva japonska redova poklonil Rdečemu križu.

POMILOŠČENJE V NEMŠKI ARMADI.

Berolin, 2. septembra. (Kor. urad.) Cesar Viljem je pomilostil vse one, ki so se pregrešili proti brambni postavi.

ZVEZDA REPATICA DELAVAN SE BLIŽA ZEMLJI.

Krakov, 2. septembra. »Nova Reforma« poroča: Že več dni vidijo od polnoči do jutraj takozvani Delavan. Repatica še ni velika, a čez mesec bo vidna tudi s prostim očesom.

Dnevne novice.

✚ Potrpljenje in zaupanje. Na Ruskem Poljskem in na vzhodni meji Galicije se vrše med našimi in ruskimi četami trdovratni junaški in odločujoči boji. Boji se bijejo že od 26. avgusta do danes in utegnejo še več časa trajati. Pomisliti je treba, da si stojita nasproti dvemilijonski armadi na velikansko daljavo 500 km. Preden se cela črta, cela fronta končno umakne ali pa nazaj vrže, je treba šteti dneve in dneve. Če računamo, da je divjala pri Mukdenu med Rusi in Japonci bitka celih štirinajst dni, preden se je odločila zmaga na japonsko stran, potem lahko razumemo, da tudi sedanja bitka na severovzhodu ne bo še tako hitro končana. Bitka pri Mukdenu se pa glede števila vojakov, glede fronte in daljave od daleč ne da primerjati s sedanjo bitko. Torej potrpljenje! Potem pa zaupanje. Naše vodstvo in naša armada sta odlični in prekašata ruske čete in poveljstvo. Le mirno zaupajmo naši vojski, zmaga je neizogibna.

✚ Osmi in deveti izkaz naših izgub sta izšli v vojnem ministrstvu. Osmi izkaz obsega večinoma samo izgube pešpolkov št. 16 (hrvaški, Belovar), 68 (ogrski), 33 (ogrski), 54 (češki, Olomuc), 66 (ogrski), 6 (ogrski), 37 (ogrski), polkega top. polka št. 27 (češki, Kraljevi Gradec), domobranskega polka št. 25 (češki, Kromeriz). Deveti izkaz obsega večinoma izgube pešpolka št. 4, 52, 12, 18, 80. Slovencev ni med njimi.

✚ Rdeči križ. Deželno in gospejno pomočno društvo za Kranjsko prosi, da se mu ostanke pri izdelovanju perila prav dobro zrezljane daruje. S tem se bodo napolnile majhne blazinice, ki se pri bolniški strežbi nujno rabijo. Odda se: Cesarja Franc Jožefa azil v Ljubljani.

✚ Iz sodne službe. Cesar je deželno-sodnemu svetniku Jakobu Jarcu v Novem mestu podelil naslov in značaj deželno-sodnega nadsvetnika.

— Smrtna obsodba v Tuzli. 24. m. m. ob 1. uri popoldne je bil obešen v Tuzli po obsodbi prekega soda pravoslavni pop Peter Lazarevič iz Kozluka, star 58 let. 20. m. m. ga je odvedla vojaška straža v Tuzlo v zapor, ker je zaklical: Živela Srbija, ki nas je rešila!

Ljubljanske novice.

lj Brez denarja iz Londona v Ljubljano. V nedeljski »Reichspost«-i popisuje gđc. Irena Umfarer jako zanimivo beg iz Londona v Ljubljano. V London je prišla slučajno. Stara je 19 let in je obiskovala šolo. Naenkrat počasi glas: Avstrija v vojski! Treba se je bilo odločiti ali v Londonu ostati brez denarja, brez vsega, brez zveze z domom, ali pa nazaj v Avstrijo. Odločila se je za zadnje. Ampak avstrijski konzul je odločil: Kadar bo enkrat vsi rezervisti odšli, pridejo ženske na vrsto. — Treba je bilo čakati. Angleži, in poznala in govorila je z mnogimi, niso hoteli na vojsko. Njim sploh vojska ne diši: samo trgovina in pa denar! Angleški vojaki, ki so marširali na vojsko, niso pokazali od daleč tistega navdušenja, kakor Nemci in Avstrijci. Po zborovanjih so zabavljali strahovito čez Nemčijo in Avstrijo. Čas je tekel, dan za dnevom; konzul jo je svaril pred potjo v Avstrijo. Slednjič se je kljub temu odločila za vožnjo domov. V žepu je imela 30 šilingov. Po strogi preiskavi je zapustila Angleško pri »Folkestone« in se peljala z ladjo v Flissingen. Ljudje so šli s strahom na ladjo, ker so se bali, da zadenejo na mino. Poleg ladje je plula neka francoska ladja, da jo ščiti. Iz Flissingen je šel vlak na obmejno postajo »Goch«. Bilo je ravno ob času, ko so zapuščali nemški in avstrijski begunci Belgijo. Kakšna strahota in pomanjkanje! V mojem odelku je bila neka gospa z mrtvim detetom v roki, ki je bilo dva dni staro. Vojaki so jo v Bruslju vrgli iz postelje z ukazom: »Ven iz dežele ali pa smrt!« Moža, ki je bil v trgovini, sploh ni več videla. Otrok je umrl ali lakote ali se pa zadušil v gnječi. Sopotniki so ji hoteli otroka iztrgati in ga skozi okno vreči. Otroka ni pustila in bi za njim skočila iz vlaka. Ni imela denarja, ne ničesar, oblečena je po kuhinjo. Od Kolina do Koblenca se je vozila cel dan, dasi naredi železnica to pot normalno v dveh do treh urah. Vlak je šel tako počasi, da bi se lahko poleg njega teklo. Bila je strašna gnječa. Vse se je drenjalo, na eni strani vojaki, na drugi strani begunci iz Francije in Belgije. Peljala se je zastoj, imela je samo neko poverilo od konzula v Londonu. Sprevodniki so jo pustili povsod zastoj vozil. V Koblencu je videla 40 francoskih vjetnikov: blede, slabotni, na obrazih veliko prestopnega trpljenja, raztrgane hlače, brez pokrivala, stare čevlje in bluže. Od Koblenca do Mainza se je peljala dva dni. Iz Londo-

na do Dunaja je morala 25krat menjati pot. Z Dunaja so jo poslali v Ljubljano k Rdečemu križu. V Ljubljani svojega očeta ni več dobila, ker je že odšel k vojakom.

lj En odstotek plače so sklenili v vojne namene odstopiti profesorji druge državne gimnazije v Ljubljani.

lj Trgovca O. Bernatovič, ljubljansko skladišče oblek daruje od 1. septembra do 8. septembra 5% od vsega skupila Rdečemu križu. Pri blagajni bode zaprta puščica, v katero bode lahko vsak kupec sam vrgel 5% kupnine.

Posamezne sešitke »Dom in Svet« raznih letnikov ima na razpolago »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani po znižani ceni 10 v. za sešitek (torej samo desetina navadne prodajne cene, ki znaša K 1.— za sešitek). Pri nekaterih letnikih manjka samo po 1 sešitek do popolnosti. Ker obsega vsak sešitek obilico krasnih slik, mnogo pripovednega znanstvenega in poučnega berila, utegne zaloga v kratkem poiti. Pri urejevanju skladišč, smo to izjemno ceno razpisali, da pridobimo prostor.

Kantina Corazza

Levada (Istra)

601

VINO

belo, črno in šiljer lastnega pridelka se pošilja po jako ugodni ceni. Za pristnost se jamči.

Veliko gostilniško obrtno podjetje

v mestu na severni jezikovni meji se pod ugodnimi pogoji da v najem s 1. oktobrom 1914. Pojasnila daje dr. Val. Rožič, blagajnik Mohorjeve družbe, pošta Celovec, Koroško.

2609

SIR

dobro vlečan, polnomasten po K 1:60
1751 pol masten po K 1:40
ima v zalogi:

Mlekarska in sirarska zadruga v Logatecu.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na trdiko

A. & E. Skaberné,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoja od leta 1883.

Jazredno nizke cene!

Št. 16141.

Razglas.

Na prošnjo ljubljanskih lekarnarjev in službujočih farmacevtov z dne 24. avgusta 1914, dovoljuje podpisani mestni magistrat na podlagi ministr. razpisa z dne 1. avgusta 1914 št. 5892/S, oziroma razpisa c. kr. deželne vlade z dne 12. avgusta 1914 št. 24225 sledeče olajšave v njih obratovanju to pa izrecno le za čas izrednih razmer vsled vojske in do preklica:

1. Nočno in nedeljsko službo opravljata tedensko le dve lekarni. Vrstili naj bi se takole: V nedeljo 6. septembra 1914 pričneta službo lekarni Sušnik in Bohinc, drugo nedeljo lekarni Piccoli in Prochazka, tretjo nedeljo lekarni Trnkoczy in Levstik.

2. Lekarne, ki nimajo nočne službe, se zapirajo ob 8. uri zvečer, ostali pa ob 9. uri.

3. Lekarne, ki imajo nedeljski počitek, se zapirajo opoldne.

4. Na praznike popoldne imata le one dve lekarni službo, ki imata tisti teden nočno službo, dočim se ostale zapro opoldne.

Lekarne, ki so zaprte, morajo na dobro vidnih, ob nastopu mraka dobro razsvetljenih lekarnih na vratih označiti imena in kraj lekarn, ki ta čas izvršujejo službo.

Lekarne, ki imajo nočno službo, morajo to tudi z dobro vidnim lepakom označiti na vratih. V vseh lekarnah mora tudi čez dan biti na vidnem kraju lepak, ki kaže, katere lekarni imajo tisti dan nočno službo, oziroma nedeljsko ali prazniško službo.

Vsak lekarnar, čigar lekarna je odprta, je dolžan zdravila, ki se zapisujejo na račun javnih zakladov, dajati tudi tedaj, če je oddaja zdravil izročena drugim lekarnam.

Občinstvo naj upošteva težkoče, ki so nastale vsled pomanjkanja moči v lekarnah, ter naj si preskrbi zdravila tekom dneva in le v resnično nujnih slučajih v nočnem času.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 31. avgusta 1914.

2654

Sveže čajno maslo

2612 6

iz pasteurizirane smetane ima na prodaj »Mlekarska zadruga« v šenčurju pri Kranju. Cena mu je 3 K za 1 kg.

ŠOFER

Išče službe.

Naslov pove uprava tega lista pod št. 2653. 5

Brivskega pomočnika

2657

sprejme takoj M. Podkrajšek, frizer za dame in gospode, Ljubljana.

Laški jezik

pouk konverzacije, več ur na teden, želi gospod že nekaj vajen laščine. Ponudbe na upravo pod št. 2655.

Učenca

za trgovino z mešaním blagom se sprejme pri J. Modicu v Novi vasi pri Rakeku pod ugodnimi pogoji; več se izve pri zgornjem. 2656 7

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob na ulico ter z vsemi pritlikinami so odda za novembrov termin. — Vpraša se ravnotam v trafik, Sv. Florjana ulica št. 22. 3



Edina primorska tovarna dvokoles »Tribuna« Gorica, Tržaška ul. 28, prej pivovarna Gorjup.

Velika eksportna zaloge dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestriranjov itd. itd. 1190

F. BATJEL

Gorica, Stalna ulica št. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Kontoristinja

vešča slovenske korespondence, stenografije, stroje-pisja, knjigovodstva, z dobrimi izpričevani trgovske pomočnice manufakturne in specerijske stroke, nastopi kakršnokoli mesto proti primerni plači.

Cenjene ponudbe na upravnishvo tega lista pod šifro K. Z. 2616.

Sprejme se takoj mlad

čevljarski pomočnik

pri Jak. Pušarju v Puštalu, p. škofja 2658 Loka. Plača po dogovoru. 3

Stavbeno podjetje: Parketna tovarna: Strojno mizarstvo: Tesarstvo: Parna žaga:

Prevzamem javne in zasebne stavbe, železnobetonske mostove, strepe itd. — Popravila izvršujem po najnižjih cenah. — Izdehujem načrte in dajem strokovna navodila.

Velika zaloga hrastovih in bukovih desčic, katere dobavim z ali brez polaganja; prevzamem tudi popravila in polagam desčice na stara, že obstoječa tla.

Izdelujem vsa, stavbeno mizarstvo, tičoča se dela, poliščeno le proti naročilu. Izvršujem tudi vsakovrstna popravila, točno povojno in po nizkih cenah.

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, kakor napravo strešnih stolov, stropov, verand, barak, odrov itd. — Popravila izvršujem točno in solidno.

Kupujem hrastov, bukov in smrekov les in žagam hlode tudi proti plačilu. — Po železnici poslan les se dostavi na žago po lastnem industrijskem tiru z drž. kolodvora.

Ustanovljeno 1900.

V. SCAGNETTI, Ljubljana.

Telefon 299.

Tehnična pisarna: za skladiščem državnega kolodvora.

Velikanske armade in velikanske bitke.

Poveljniki v sedanji vojski povečujejo armadam, kakršnih svet še ni videl, kakršnih povestnica ne pozna.

Po številu dozdaj ni bila najsilnejša vseh bitk bitka pri Lipskem, največ bitka med Japonci in Rusi pri Mukdenu. Tam je stalo leta 1905 314.000 Japoncev proti 310.000 Rusom, torej 624 tisoč vojakov. Pri Lipskem je pač stala na eni strani še silovitejša armada 325.000 mož proti 175.000 Francozom pod Napoleonom; torej 500.000 mož. Ostalih velikih bitk, tudi odločilnih, se je udeležilo manj vojakov. Pri Kraljevem Gradcu (1866) se je vojskovalo 135.000, ob Šahu (1904) 145.000 Japoncev in 210.000 Rusov; pri Sedanu (1870) je stalo 200.000 Nemcev proti 120.000 Francozom.

Za svoj čas ena najstrašnejših bitk se je bila pri Choczimu leta 1621. Stalo je tam 50.000 Poljakov proti 250 tisoč Turkom, v bitki pri Jalčiju se je pa vojskovalo 40.000 Rusov proti 260 tisoč Turkom, 300.000 vojakov je stalo v bitki pri Smolensku (1812), pri Draždanih (1813) in pri Gravelottu (1870). V bitki pri Waterlou, kjer je bilo končno zlomljeno Napoleonovo gospodstvo, se je vojskovalo 200.000 mož, ravno toliko vojakov se je vojskovalo leta 1717 pred Belgradom in v ameriški državljanski vojski pri Chickahominyju (leta 1862). Na bojišču pri Vionvillu je stalo 176.000, v odločilni bitki pri Jeni (1807) 150.000 in ob odločilni bitki pri Parizu (1814) 142.000 mož. V slavni bitki avgusta 1870 pri Worthu se je vojskovalo 123.000 mož. Ob Napoleonovem porazu ob Berezini (1812) je stalo 120 tisoč mož; v bitki ob Almi (1854) je pa bilo v ognju okroglo 100.000 mož.

Največ bitk, v katerih je prišlo v ogenj 100.000 mož, je bilo v XIX. stoletju, namreč 83; v XVIII. stoletju jih je bilo 43, v XVII. stoletju pa le 12. Od tridesetletne vojske sem so armade strašno narasle. Tilly je na primer napadel Devin s 26.000 možmi; pri Breitenfeldu je imel 34.000 mož; Wallenstein je oblegal Stralsund s 25.000 možmi, ravno toliko je štela njegova armada pri Lützen, pred Norimbergom je pa že imel 60.000, Gustav Adolf pa le 46.000 mož. Slavni Condé je poveljeval armadam, ki so štejele 10.000 do 50.000 mož, Turenne pa armadam 10.000 do 30.000 mož. Velikim armadam je poveljeval princ Evgen, in sicer je imel pred Belgradom 50.000, pri Petrovem Varadinu 63.000, pri Oudenardu in pri Malplaquetu 90.000 mož. Švedski kralj Karel XII. je poveljeval armadam, ki so štejele 8000 do 14.000 mož, le pri Pultavi je poveljeval armadi, ki je štela 26.000 mož. Friderik Veliki je poveljeval armadam, ki so štejele 20.000 do 40.000 mož. Pri Zorndorfu je razpolagal s 33.000 in v nekaterih bitkah celo z več kot 50.000 možmi, na primer pri Prazi, kjer je štela njegova armada 64.000, pri Hohenfriedbergu pa 70.000 mož. Napoleon I. je poveljeval v več bitkah armadam, ki so štejele nad 100.000 mož, tako pri Smolensku 180.000, pri Lipskem 175.000 in pri Wagramu 160.000 vojakom. Pri Jeni je razpolagal le s 96.000 možmi.

Največji armadi vseh časov je poveljeval dozdaj knez Schwarzenberg (načelnik njegovega generalnega štaba je bil junak grof Radecky) pri Lipskem: 325.000 mož. Celo Oyama je imel pri Mukdenu manj vojakov, 314.000. Blücher je poveljeval pri Katzbachu 80 tisoč, pri La Rothiereju 123.000 in Wellington pri Waterlou 80.000 mož močni armadi. V ameriški državljanski vojski so štejele najmočnejše armade okoli 100.000 mož. Grant je poveljeval pri Petersburgu 120.000, Lee ob Chickahominyju 94.000 mož močni armadi. Če izvzamemo rusko japonsko vojsko, v kateri je Oyama enkrat samkrat poveljeval 314.000 možem (navadno je poveljeval armadam, ki so štejele 40.000 do 150.000 mož), so bile največje bitke v nemško-francoski vojski. Princ Friderik Karel je poveljeval pri Metz nad 200.000 in Moltke pri Gravelottu

187.000, pri Sedanu 200.000 in pred Parizom 240.000 mož močni armadi.

Moderna strategija.

Moderno strategijo za veliko vojsko v naši dobi je ustanovil Moltke. Seveda se je naslanjal tudi na zgodovinske izkušnje, osobito na Napoleona I., a ustvaril je le nekaj samostojnega. Napoleon I. je zavrgel tisto strategijo, ki je izkušala doseči uspeh tako, da je sovražnika utrudila, ga izstradala in pridobila uspeh kolikor mogoče brez bitke. Napoleon je pa postopal s hitrim maršem in je udaril. Tudi veliki nemški vojni teoretik Clausewitz se je nato zavzel za odločilno vrednost bitke v vojski. Vse te izkušnje je spojil Moltke v stavek: Moralna vrednost zmage učinkuje daleč čez bojišče; njena važnost je v njej sami.

Moltkeja je vodilo načelo, da se mora delati na zmago z vsemi silami; iz tega načela so se potem razvile druge podrobnosti. Odločilno v njegovi strategiji je bila vedno večja sila, da je vedno nove sile vrgel na eno točko.

Razširjenost bojišča in vedno večji učinek ognja je Moltkeja prisilil, da je poizkušal sovražnika obkoliti. Delal je pred vsem na to, da uniči sovražnika, da ga popolnoma obkoli, kar se mu je pri Sedanu posrečilo. Ogibal se je malih uspehov, o katerih je še Friderik Veliki trdil, da se morajo zbirati za bogat zmagovalni zaklad. Sodil je, da velikim uspehom slede mali in je s popolno silo vrgel kolikor mogoče veliko armado, da je udarila na najvažnejšega sovražnika.

Praktično je moral te že po Napoleonu izražene strategične misli popolnoma preosnovati, ker tako velikih armad, kakršne je vodil leta 1866 in leta 1870 v vojsko, je svet prej komaj videl. Ustvaril je za občevarje med najvišjim poveljnikom in podrejenimi poveljniki veliki glavni stan, ki so mu pripadali vrhovni poveljnik, načelnik generalnega štaba kot njegov svetovalec in zunanji minister. Tu so se spajale vse niti strategije in državne umetnosti.

Podrejenim poveljnikom je moral Moltke dopustiti gotovo samostojnost, ker jim je mogel dati glavni stan le glavne smeri. Inicijativo podrejenih poveljnikov je smatral za največjo moč nemške armade. »Zmaga, ki se pripori brez in včasih proti navodilom od zgoraj, se skupnosti ne izgubi,« je rekel Moltke. »S tako zmago mora vojskovodja računati, kakor z vsemi dejstvi, ki med vojsko prvotno misel v njenih podrobnostih vedno izpreminjajo. Da pa morejo postopati, mora višje poveljstvo omejiti tista navodila, ki dopuščajo svobodo in ki odredajo le v takih slučajih obvezna povelja, kadar mora samo popolnoma vedeti za vse razmere, to je v bitki z združenimi silami.

Glavna umetnost modernega vojskovodje obstoji po Moltkeju v tem, da združi armade, ki samostojno marširajo, v odločilnem trenutku na bojišču. To načelo je mojstrsko izvajal, in sicer že ob bitki pri Kraljevem Gradcu in še bolj mojstrsko pri Sedanu.

Dela modernih strategov se še zdaj naslanjajo na Moltkejeve operacije.

Četudi je Moltke rajši napadal, kakor se pa branil, kljub temu tudi defenzive ni podcenjeval. Rekel je: Taktična defenziva je močnejša oblika, strategična ofenziva je pa uspešnejša in dovede edino do zmage. Ofenziva dovede naravnost do smotra, defenziva je pa stranska pot. Napad je večkrat odločil zmago čez enako močne in celo čez močnejše sile. Čimbolj je nevaren lasten položaj, tembolj smo navezani na to, da napademo in uničimo sovražnika.

Službe išče izurjena

kontoaristinja

v kakšni pisarni. Sprejme tudi mesto blagajničarke v trgovini. — Ponudbe naj se blagov. poslati na upravo „Slov.“ pod: „2647“.

Med

zlatorumen trčan, zjamčeno čist v dežicah s 4 1/2 kg vsebine razpošilja po K 8-50.

Čebelarna 3944
Ilirska Bistrica.



- Oves -

Oddam 3—5 vagonov izbornega hribskega ovsa, letošnjega pridelka po nizki dnevni ceni. Naslov pove uprava lista pod šteč. 2639. (Priložiti je znamko za odgovor.)

KUHARICA

30 let stara, ki je že služila v župnišču na deželi, išče primerne službe najraje zopet v župnišču na deželi. Naslov pod št. 2639 se izve v upravi „Slovenca“. (Znamka za odgovor.)

Nagavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v

svetovni trgovini:

A. & E. Skaberné

Velika tržnica:

Mešni trg 10

Solidna posrežba



Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživljenje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nozgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217,149—

Stane garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496-17

V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička K 432.232-66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v iastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštnine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod naugodnejšimi pogoji.

Izšla je ravnokar

DRUŽINSKA PRATIKA ZA LETO 1915

in se dobiva odslej pri

— založništvu v Ljubljani —

Kopitarjeva ulica št. 6

poleg tega pa tudi v „Katoliški Bukvarni“, Predškofiji in v „Prodajalni Katol. tiskovnega društva“ prej H. Ničman v Ljubljani kakor tudi skoro v vseh trgovinah z mešanim blagom v Ljubljani in po deželi.

Cena izvodu 24 v. Razprodajalci dobe velik popust.

Ravnokar izišli letnik naše „Družinske Pratičke“ s podobno sv. Družine na naslovni strani se odlikuje izmed vseh dosedanjih po posebno izbrani, mnogovrstni vsebini in izredni obilici krasnih slik.

Omenjamo predvsem obširne popise o grozodejstvu v Sarajevu, življenjepisi posl. dr. Zitnika, katol. shod v Ljubljani, belokranjsko železnico, svetovno vojsko itd. Poleg tega pa najde čitatelj v „Družinski Pratički“ mnogo zabavnega in poučnega berila ter obilo gospodarskih tabel in pojasnil. Vsakdo, staro in mlado, bo našel v tem letniku „Družinske Pratičke“ obilo pouka in razvedrila.

Slovenci, segajte po tem najcenejšem ljudskem koledarju! Zahtevajte ga povsod!